

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sortes, Qvibvs, Ne Temere Cadant, Temperandis; Vel, Si
Temere Dvcvntvr, Castigandis, Divini Ivdicii Æqvitas
Semper Adest**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 8. E nominibus, aut libris sortes diuinatoiriæ quam vanæ quàmq[ue]
impiæ sint, & a quibus magnatibus vsurpatæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52306](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52306)

se sunt in dracones: ita hodie dum cacodæmon homines dementat, ut dum sunt Orci ni, sibi diuini esse videantur. Illi scire debent, antiquam hanc esse antiqui serpentis artem, ut se in Angelum lucis transfiguret, fallacissimāque promissione dicat: Eritis, sicut di, scientes bonum & malum. Accedit, hoc tempore, *diuinatōriam sortem* nec ius- sam à Deo, nec, sine peculiari instinctu Dei permissam, sicut adhuc permissa fuit, quan- do B. Dei mater Iosepho sponsa data est, in- tidem virga eius germinante, ut quidam piè credunt.

§. VIII.

Enominibus, aut libris Sortes diuinatorie quam vana, quāque impie sint; & a quibus magnatibus v- surpatae?

Sueton.
in Augu-
sto & Ti-
berio.

Diuinatorie sorti olim valde dediti fuerūt Augustus, Tiberius, itēque rex Pergami Attalus. Utinam & nunc non etiam mul- ti magnates se sinerent in hoc barathrum præcipitari, ut consilia matrimoniorum, bellorum, aliorūmq, negotiorum sorti com- mitterent! Vidi homines, non de plebe, qui ex nominibus, mero parentum arbitrio impositis, fausta infaustaue matrimonia o- mi-

minabantur, dicebantque, vter coniugum prius esset à vita discessurus. Quæ est superstitiosa *Onomantia*, à Græcis, in nomine *Astyanactis*, & ab Augusto, in nomine *Nicenis*, obseruata. Quid si parentes alia nomina imposuissent, num fortunam mutassent filiorum? Quod si ita est, obseruarent utique homines, quænam nomina sint malè ominata, quæ fortunam secundam afferentia: & stultissimi essent, si non omnes filios suos, *Victores*, *Victorinos*, *Valerios*, & *Alexandros* potius, quàm *Priamos* appellarent. Verum est quidem, *Conueniunt rebus nomina sæpe suis*: & *Nabal*, iuxta nomen suum, stultus fuit; sed sæpe etiam non conueniunt. *Ioannes gratiosum* aut *pium* significat; multi tamen *Ioannes pi* non fuerunt, sed damnati sunt, vt exemplo esse potest *Ioannes Calvinus*. Eadem est superstitio, quæ *Pythagoræ* tribuitur, in nominibus proprijs vocalium numerum parem prosperum, impari infelicem interpretrans; aut numerum maiorem existimans, quasi idcirco *Hector* ab *Achille* sit superatus, *Hector*que superior euasisset, si fuisset *Achilles* nominat⁹. Enimvero numeris vim aliquam diuinam, aut naturalem proprietatem tribuere, error est.

Esto

Apoc. 13.

Franciscus Arias
lib. de
rat. ment.Gregor. I.
8. Greg.

Esto Apostolus nomen Antichristi, per numerum 666. significarit, quod factum est, Deo reuelante; & reuelante arcana sua, cui vult, non qui vult. Nam id vt fiat, petere, à doctis & pijs non probatur. Etsi enim reuelationes plurimæ sanctis sint factæ; tamen desiderare, plerumque oritur ex occulta superbia, æstimatione & amore sui; quia tales cupiunt suam alijs manifestā fieri sanctitatem, (quæ tamen in talibus non consistit) aut certè ex vana curiositate, quæ à Deo punitur. Vt autem nec litteris, nec numeris, ita neque verbis neque libris vis vlla physica aut diuinatoria inesse est credenda. Quod tamen itidem ab ijs creditum vidimus & vsurpatum, qui alios, hac in re superstitiosè credulos castigare debuissent. Fit hæc *σοιχησιμάντεια*, apertò temerè Homeri aut Virgilij libro, & primo, qui obuius inspicienti occurrit, versu obseruato. Ita Socrates olim mortis suæ diem; Claudius, Macrinus, Gordianus iunior & alij Impp. tempus regni vel vitæ dicuntur coniecisse. Has Ethnicorum nugas imitati sunt postea etiam Christiani, Veteris aut Noui Testamenti apertione, quam *Sortes Apostolorum* appellauerunt. Contaminauerunt

tunt se hoc genere *Sortis* Heraclius, apud Cedrenum; Romanus Diogenes, apud Cuspinianū; Andronicus senior, apud Gregoram; Charannus filius regis Francorum, apud Gregorium Turonensem; B. Theodora Alexandrina nondum bene catechizata, apud Simeonem Metaphrasten; Gundulphus, apud Ranulphum; Meroueus item, apud Gregor. Turon. apud quem tres codices S. Scripturæ super S. Martini sepulchro collocantur, & sigillatim singuli aperiuntur. Deniq; & Cardanus, & Cardani imitatores, & quicumque seridò adhibent librū *Fortuna Rotam* dictum; aut alios, seu profa, seu ligata oratione, vaticinantes; qui Ecclesiæ Catholicæ plurib⁹ decretis damnati sunt seuerissimèque etiam ab Urbano VIII. prohibentur; præsertim, qui de morte Principum vanissima oracula mentiuntur. Neq; pro istis quidquam facit, quod supra recensuimus, de S. Basilio, Augustino, Ignatio, qui libros sacros vtiliter aperuerunt, non vt futura inde discerent, aut occulta explorarent; sed, vt in scripturis, alijsue pijs libris, doctrinam in solatium, aut exhortationem in spiritualem fructū, reperirent: in quem vtiq; finem eiusmodi volumina

Tur. l. 4.
hist. c. 16.
& 20.
Sim. Metaphrast.
XI. Septembr.
Ranulph.
l. 7. Polychronic. c. 8.
Gregor. Tur. l. 5.
hist. Fræc. c. 14.
C. aliquanti, & c. si quis clericos.
26. q. 3.

sunt à Deo nobis data. Sed ita est, etiam ipsi
suis pijs libris, quibus nos Deus vult vti, dia-
bolus vult abuti.

§. IX.

Quid, apud Iudeos, Ephod, Sacerdotale, stola hieratica, epomis, diplois, Rationale, Vrim & Thūmim fuerint, in quibus Dominum consulebant?

Quod etiam facit in speculis. Constat è
S. Scriptura, fuisse quendam occultorum
Dei consiliorum iudiciorūque ac prophe-
tiæ modum, in applicatione *Ephod*, quod
vel linteum erat, atque etiam minoribus
ordinibus concessum, vt puero Samueli; vel
1. Reg. 2. *Sacerdotale*, quod & *superhumeralis* diceba-
tur, auro & trium colorum varietate con-
Vide Ex- spicuum à Iosepho *stola hieratica, epomis, &*
od. 28. *diplois*, vocatum. Huic aureis catenulis ap-
pensum fuit *pectorale*, sic dictum, quia in
pectus, propendebat, alio nomine etiam
Exod. 28. *Rationale, Rationale iudicij, & iudicium filio-*
15. & 30. *rum Israël*, itémque *iudicium Vrim* nuncu-
Num. 27. patum. *Rationale* quidem, quia, more ani-
21. malis ratione præditi, ratiocinabatur: *Ra-*
tionale autem iudicij, quia diuinæ litteræ so-
lent id, quod quisque facere debet, siue cu-
ius.